

## **Nota van commentaar op de ingekomen zienswijzen gericht op het paraplu ontwerpbestemmingsplan “nieuwe hoogspanningsverbinding Woensdrecht – Bergen op Zoom”**

### Inleiding

Het paraplu ontwerpbestemmingsplan “Nieuwe hoogspanningsverbinding Woensdrecht – Bergen op Zoom” heeft van 10 september 2020 t/m 20 oktober 2020 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden schriftelijk dan wel mondelinge zienswijzen bij de gemeenteraad kenbaar worden gemaakt. Van deze terinzagelegging is vooraf een bekenmaking gedaan in De Bergse Bode en de Staatscourant. Direct omwonenden van het plangebied zijn per brief hierover geïnformeerd. In de periode van terinzagelegging zijn 5 zienswijzen ingediend, Één zienswijze is ondertekend door 6 personen en één zienswijze door 2 personen. De zienswijzen zijn in voorliggend document samengevat en voorzien van een gemeentelijke reactie. In het kader van de Wet bescherming persoonsgegevens worden de indieners van een zienswijze niet bij naam en toenaam genoemd.

### Reclamanten

1. Petrochemical Pipeline Services B.V, postbus 200, 6160 AE Geleen, datum brief 2020-10-05, ontvangen 2020-10-07;
2. 6 indieners wonende te Bergen op Zoom, datum brief 2020-10-09, ontvangen 2020-10-08.
3. DNWG Infra B.V., namens ZEBRA Gasnetwerk B.V. en Evides N.V., postbus 399, 4460 AT Goes, datum brief 2020-10-13, ontvangen 2020-10-15;
4. Kaan Consultancy, De Stelle 30 4464 BP Goes, datum brief 2020-10-15, ontvangen 2020-10-17;
5. 2 indieners wonende te Leiden, datum brief 2020-10-20 ontvangen 2020-10-21;

### Ontvankelijkheid

Het ontwerp van het betreffende bestemmingsplan heeft van 10 september 2020 t/m 20 oktober 2020 voor een ieder ter inzage gelegen. De hiervoor genoemde zienswijzen zijn tijdig binnengekomen en daarmee ontvankelijk.

### Beslissing op de zienswijzen

Vooraf wordt aangetekend dat waar onderdelen van de zienswijzen niet expliciet worden genoemd, dit niet betekent dat deze niet bij onze beoordeling zijn betrokken. De zienswijzen worden in hun geheel

### Zienswijze reclamant 1

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1 | <p>Reclamant stelt dat binnen het ontwerp bestemmingsplan een 20” rioolleiding (AWP-leiding) van SABIC IP is gelegen. Deze leiding dient genoemd te worden in paragraaf 5.6 van de toelichting.</p> <p>Reclamant geeft aan dat in de stukken is aangegeven dat er afgestemd wordt met LSNed over onder meer het kruisen van de leidingstraat. Naast de afstemming met LSNed is afstemming met reclamant (PPS-Pipelines) noodzakelijk.</p> <p>Werken in de nabijheid van deze AWP-leiding kunnen enkel en alleen uitgevoerd worden na toestemming van PPS-Pipelines. Reclamant geeft aan dat om toestemming te verkrijgen de ontwerp werkplannen met hen afgestemd dienen te worden.</p> <p>Verder vragen zij om hen van de verdere planvorming op de hoogte te houden.</p> | <p>TenneT heeft aangegeven dat er afstemming zal plaatsvinden door de civiele aannemer voordat hij start met het ontwerp. De voorwaarden van reclamant zullen verwerkt worden in het uitvoeringsontwerp. TenneT zal dit onderwerp verder onder de aandacht brengen van zijn civiele aannemer.</p> <p>TenneT heeft een regulier platformoverleg met alle kabels- en leidingeigenaren per regio organiseert. Het project Woensdrecht-Bergen op Zoom 150kV is in een dergelijk overleg besproken. De kabel- en leidingeigenaren zijn dan ook op de hoogte van dit project en van de stand van zaken van het proces.</p> <p>Op verzoek van reclamant wordt de rioolleiding van Sabic in paragraaf 5.6 van de toelichting opgenomen.</p> |

### Zienswijze reclamant 2

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.1 | <p>Reclamant geeft aan dat het voorgestelde nieuwe tracé ter hoogte van de Kervinkpolder in de plas/draszone (retentiebekken) van het Markiezaatsmeer ligt. De afstand van het tracé tot de erfgrans van de kavels is, volgens reclamant, nergens duidelijk vermeld. Gebruikmakend van Google maps, stelt reclamant dat het tracé op een afstand van 60 a 70 m tot woonkavels kijkt te liggen. Tijdens het participatie overleg van Tennet met een aantal bewoners op 24 oktober 2018 is door Tennet gemeld dat een geboorde verbinding onder het retentiebekken op 70 meter afstand van de perceelsgrens zou komen te liggen.</p> <p>Om verwarring te vermijden stelt reclamant voor dat in het paraplubestemmingsplan expliciet wordt opgenomen dat de afstand tussen het tracé en de perceelsgrens minimaal 70 meter bedraagt.</p> | <p>De afstand tussen de geboorde verbinding onder het retentiebekken en de perceelsgrens is inderdaad circa 70 meter. Dit is de horizontale afstand tussen het hart van de verbinding ter hoogte van het maaiveld en de erfgrans van de kavels. In werkelijkheid is de afstand veel meer dan 70 meter omdat de verbinding met een gestuurde boring wordt aangelegd en op ruime diepte ligt.</p> <p>De horizontale afstand van circa 70 meter wordt opgenomen in paragraaf 2.2.3 "Tracékeuze en participatie" van de toelichting van het paraplubestemmingsplan.</p> |

### Zienswijze reclamant 3

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.1 | <p>Reclamant voert in opdracht van Evides N.V. (verder: Evides) en Zebra Gasnetwerk (verder: ZEBRA) het omgevingsbeheer uit. Reclamant dient de reactie dan ook in namens beide partijen.</p> <p>Reclamant merkt op dat zich in het plangebied Evides buisleidingen bevinden (waaronder in de buisleidingenstraat). Evides N.V. levert drinkwater in het zuidwesten van Zuid-Holland, Zeeland en de Brabantse Wal en draagt zorg voor een betrouwbare en veilige levering van water.</p> <p>Reclamant stelt dat in het plangebied een ZEBRA-buisleiding is gelegen, bedoeld voor het transport van hogedruk aardgas die wordt bedreven onder een maximale bedrijfsdruk van 80 bar. Hiermee valt de buisleiding onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).</p> <p>Reclamant stelt dat deze constatering de aanleiding zijn tot het indienen van de zienswijzen. Reclamant constateert dat het tracé van de hoogspanningsverbinding op een aantal locaties de Evides leidingen en de Zebra-buisleiding kruist (onder andere in de buisleidingenstraat) danwel parallel is gelegen. Reclamant verzoekt om de volgende punten mee te nemen danwel te wijzigingen in het bestemmingsplan vóór dat deze wordt vastgesteld:</p> | <p>Reclamant heeft in zijn zienswijzen de reactie op het ontwerp paraplubestemmingsplan van de bestaande 150kV verbinding en het ontwerp paraplubestemmingsplan van de nieuwe verbinding gecombineerd. In de beantwoording hebben we de zienswijzen als betrekking hebbend op de nieuwe 150kV verbinding beschouwd. De zienswijze tegen de bestaande verbinding zal afzonderlijk worden beantwoord in de nota van zienswijzen behorende bij dat plan.</p> <p>Ad1)</p> <p>TenneT heeft aangegeven dat zij een regulier platformoverleg met alle kabels- en leidingeigenaren per regio organiseert. Het project Woensdrecht-Bergen op Zoom 150kV is in een dergelijk overleg besproken. De kabel- en leidingeigenaren zijn dan ook op de hoogte van dit project en van de stand van zaken van het EMC-proces (elektromagnetische comptabiliteit) voor dit project.</p> <p>Het EMC-proces wordt doorlopen in het kader van de voorbereiding van de aanleg van de verbinding. De diverse onderdelen die reclamant noemt ten aanzien van de belangen van de waterleiding en de buisleiding komen in dat traject aan de orde en worden daar met leidingeigenaren/-exploitanten afgestemd.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>1. Dat er sprake van invloed zal zijn als gevolg van het elektromagnetische veld oftewel elektromagnetische compatibiliteit (EMC-) beïnvloeding op de buisleidingen is, volgens reclamant evident. Reclamant vraagt zich af of bij de aanleg van het reeds aangelegde tracé de effecten zijn meegenomen. Dit komt volgens reclamant komt niet duidelijk uit de stukken naar voren. Er kan mogelijk sprake zijn van ontoelaatbare overspanningen. Daardoor kan de buisleiding en/of de coating dusdanig worden beschadigd dat daarmee de technische integriteit van de buisleiding in gevaar komt (capacitieve-, inductieve- of weerstandsbeïnvloeding). Tevens kan deze beïnvloeding leiden tot onaanvaardbare risico's betreffende de aanraakveiligheid en de AC corrosie. Reclamant vraagt in hoeverre dit is onderzocht danwel is getoetst is. Reclamant stelt dat in hun beleving met de netbeheerder afgestemd dient te worden in hoeverre de (risico's) en/of de eventueel te nemen mitigerende maatregelen acceptabel zijn danwel passen binnen het veiligheidsbeheerssysteem.</p> <p>a) Reclamant geeft aan dat naar hun mening de kabels pas in bedrijf genomen c.q. onder spanning gezet worden nadat aangetoond is dat de EMC-beïnvloeding (w.o. temperatuurstijging) van de kabel - conform de NEN- normen (NEN 3654, 15280, 3654, 7171 &amp; 60287) - geen negatieve invloed heeft in welke vorm dan ook, op de infrastructuur van Evides of ZEBRA, voor zowel de periode van aanleg als in inbedrijfstelling als daarna.</p> <p>b) Indien er knelpunten zijn ten aanzien van de wettelijke maximale drinkwatertemperatuur, de kwaliteit van drinkwater door thermische beïnvloeding en/of de stijging van de bodemtemperatuur (aanlegdiepten zijn hierbij van belang) dienen, volgens reclamant, noodzakelijke maatregelen getroffen te worden (bijvoorbeeld plaatsing van monitoring van temperatuurmetingen). Reclamant stelt dat deze eerst dienen te worden uitgevoerd danwel afgestemd te moeten worden met de initiatiefnemer, voordat de kabel in bedrijf genomen kan worden danwel in bedrijf is. Reclamant vindt dat de hieruit voortvloeiende kosten door de eigenaar vergoed dienen te worden.</p> | <p>Deze aspecten zijn in andere wetgeving gewaarborgd zodat de uitvoerbaarheid van de hoogspanningsverbinding in het kader van het paraplubestemmingsplan gegarandeerd is.</p> <p>Ad 1a en b)<br/>TenneT verzoekt altijd de eigenaren van infrastructuur in de nabijheid van de nieuwe 150kV-verbinding om toestemming voor werk, werkzaamheden of vergunningsaanvraag te verlenen. TenneT zal hierbij, voorafgaand aan de ingebruikname van de nieuwe HS verbinding, aan de leiding eigenaren aantonen dat de EMC conform wet- en regelgeving is gewaarborgd. Mochten zij dit niet kunnen aantonen dan wordt de leiding niet in gebruik genomen. Met het bestemmingsplan wordt uitsluitend de planologische uitvoerbaarheid van het plan getoetst. Over eventuele beïnvloeding wordt in het bestemmingsplan geen uitspraak gedaan. Als er sprake is van beïnvloeding wordt binnen de bestaande wet- en regelgeving een passende oplossing gevonden.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.2 | <p>2. Reclamant geeft aan dat een en ander wellicht gevolgen zal hebben voor de planning en mogelijk leiden tot financiële consequenties. De kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen volgens reclamant, door ons, danwel de initiatiefnemer, gedragen te worden. Reclamant acht het redelijk en billijk dat de kosten voor deze maatregelen door de initiatiefnemer gedragen worden.</p> <p>Eventuele meerkosten die gemaakt dienen te worden in verband met werkzaamheden aan de leidingen op de locaties waar de kabels zijn neergelegd, dienen, volgens reclamant, door de initiatiefnemer te worden vergoed.</p>                                                                                                           | <p>Conform de wet- en regelgeving rondom Elektro Magnetische Compatibiliteit (hierna: EMC) wordt zowel met de eigenaren als eventuele beheerders van kabels, buizen en leidingen de mate van elektromagnetische beïnvloeding afgestemd. Doel van deze afstemming is om de elektromagnetische compatibiliteit van de nieuwe HS (hoogspanning) verbinding met geleidende infrastructuur van derden te waarborgen. Kosten voor eventueel hieruit voortvloeiende noodzakelijke mitigerende maatregelen aan de infrastructuur van derden zijn voor de veroorzaker, in dit geval TenneT als eigenaar en exploitant van de nieuwe HS verbinding.</p>                                                    |
| 3.3 | <p>3. Reclamant verwijst naar Artikel 5 Overige regels 5.1 Van toepassing verklaring: "Voor zover de dubbelbestemmingen en aanduidingen uit het onderhavig bestemmingsplan, samenvallen met de bestemmingen uit de onderliggende bestemmingsplannen blijven de regels van die bestemmingen van toepassing, met dien verstande dat de dubbelbestemmingen en aanduidingen uit het onderhavig bestemmingsplan prevaleren boven de regels uit de onderliggende bestemmingsplannen."</p> <p>Voor reclamant is niet duidelijk waarom deze bestemming boven de reeds bestaande bestemming (lees leidingen) prevaleert. Reclamant vraagt om een toelichting.</p>                                                                                            | <p>Ad 3)</p> <p>Wij hebben deze reactie beschouwd als betrekking hebbend op artikel 7.1 van het paraplubestemmingsplan nieuwe 150kV verbinding Woensdrecht – Bergen op Zoom.</p> <p>Het is gebruikelijk om de term "prevaleren" op te nemen in een bestemmingsplan dat een dubbelbestemming mogelijk maakt. Het doel van de paraplubestemmingsplan is namelijk het mogelijk maken van de aanleg van de kabel. Het prevaleren van dubbelbestemming(en) uit het plan moet gezien worden in het licht van deze doelstelling.</p> <p>Het paraplubestemmingsplan voegt een dubbelbestemming toe, zonder de onderliggende bestaande bestemming te wijzigen. Deze blijft van toepassing.</p>            |
| 3.4 | <p>4. Reclamant verwijst vervolgens naar artikel 5.1.1 Uitzonderingen: "Voor zover een dubbelbestemming waarde - archeologie uit een onder 5.1 genoemd bestemmingsplannen samenvalt met de dubbelbestemmingen en aanduidingen van onderhavig bestemmingsplan, zijn de bepalingen uit de dubbelbestemming waarde - archeologie niet van toepassing voor werkzaamheden gericht op het beheren, onderhouden en in stand houden van de in dit bestemmingsplan bedoelde ondergrondse hoogspanningsverbinding. Voor al het overige blijft een dubbelbestemming waarde - archeologie uit een onder 5.1 genoemd bestemmingsplan ongewijzigd van toepassing"</p> <p>5. Het valt reclamant op dat bij de overige leidingstroken deze uitzondering niet is</p> | <p>Ad 4 en 5)</p> <p>Archeologie is eenmalig in het kader van het paraplubestemmingsplan onderzocht, waaruit bleek dat geen vervolgonderzoek nodig is en dat het gebied dus vrijgegeven kan worden voor archeologie voor alleen het aanleggen van de nieuwe 150kV verbinding. Daardoor kan de door reclamant genoemde dubbelbestemming waarde - archeologie vervallen voor het voorliggende paraplubestemmingsplan.</p> <p>Omdat het uitgevoerde archeologische onderzoek is uitgevoerd voor alleen de voorliggende kabelverbindingen, gelden de resultaten ervan niet voor andere werkzaamheden. Daarom blijft de dubbelbestemming waarde – archeologie behouden voor andere werkzaamheden.</p> |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                             |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>opgenomen. Reclamant vraagt om een toelichting?</p> <p>Reclamant stelt voor om deze passage / uitzonderingsregels ook in de overige leidingstroken op te nemen. Volgens reclamant is in al die gronden waar een leiding is gelegen, namelijk al geroerd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                             |
| 3.5 | 6. Reclamant vraagt wanneer deze kabels zijn aangelegd en/of ze al in bedrijf zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | De nieuwe 150kV verbinding zal pas worden aangelegd na de verlening van de hiervoor benodigde vergunningen. |
| 3.6 | Reclamant vraagt om bij het vaststellen van het voorgenomen plan danwel vergunningverlening te toetsen en niet zonder meer de bestaande situatie te legaliseren. Hun inziens dient de buisleidingen / ondergrondse infrastructuur op alle plaatsen waar de ligging in het gedrang komt en of is gekomen te worden aangepast, (verlegd) of beschermd. Graag treed reclamant in nader overleg met ons, danwel met initiatiefnemer, om te bepalen of en welke aanpassingen (preventieve, repressieve maatregelen) noodzakelijk zijn. | Zie de beantwoording bij 3.1 ad 1.                                                                          |

#### **Zienswijze reclamant 4**

| <b>Nr.</b> | <b>Zienswijze</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Reactie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.1        | <p>Reclamant brengt namens Zeeland Refinery N.V./Total opslag en Pijpleiding Nederland N.V. (hierna: ZR) de volgende zienswijze naar voren. Reclamant stelt dat ZR een buisleiding exploiteert welke onder het regime van het Besluit Externe Veiligheid (hierna: Bevb) valt en die ter hoogte van de nieuwe hoogspanningsverbinding is gelegen. Een ongestoorde ligging van de buisleiding en een obstakelvrij tracé is volgens reclamant hierbij van belang om een veilige instandhouding van de buisleiding te kunnen garanderen. De buisleiding dient te allen tijde vrij toegankelijk te zijn en blijven. Reclamant stelt dat werkzaamheden in de nabijheid van de buisleiding ter goedkeuring aan ZR dienen te worden voorgelegd.</p> <p>Reclamant verwijst naar de toelichting (Hoofdstuk 5.6) waarin aandacht wordt besteed aan de te kruisen kabels en buisleidingen. Hierin wordt, volgens reclamant, min of meer gesteld dat de belangen van de buisleidingen vertegenwoordigd worden door de buisleidingenstraat (LSNED). Reclamant geeft aan dat dit in zekere zin een terechte conclusie is, omdat de buisleidingenstraat de gronden waarin de buisleidingen zijn gelegen beheert en obstakelvrij houdt.</p> <p>De verantwoordelijkheid voor de veilige werking van de buisleidingen (denk aan integriteit, beheer, onderhoud ed.) is echter, stelt reclamant, van een</p> | <p>TenneT heeft aangegeven dat zij een regulier platformoverleg met alle kabels- en leidingeigenaren per regio organiseert. Het project Woensdrecht-Bergen op Zoom 150kV is in een dergelijk overleg besproken. De kabel- en leidingeigenaren zijn dan ook op de hoogte van dit project en van de stand van zaken van het EMC-proces (elektromagnetische comptabiliteit) voor dit project.</p> <p>Conform de wet- en regelgeving rondom Elektro Magnetische Compatibiliteit (hierna: EMC) wordt zowel met de eigenaren als eventuele beheerders van kabels, buizen en leidingen de mate van elektromagnetische beïnvloeding afgestemd. Doel van deze afstemming is om de elektromagnetische compatibiliteit van de nieuwe HS (hoogspanning) verbinding met geleidende infrastructuur van derden te waarborgen. Kosten voor eventueel hieruit voortvloeiende noodzakelijke mitigerende maatregelen aan de infrastructuur van derden zijn voor de veroorzaker, in dit geval TenneT als eigenaar en exploitant van de nieuwe HS verbinding.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>primaire verantwoordelijkheid van de exploitanten, in dit geval ZR.</p> <p>Reclamant geeft aan dat ZR graag aangetoond ziet dat de werkzaamheden en of aanwezigheid van de hoogspanningsverbinding geen nadelige invloed heeft op de veilige en ongestoorde ligging en instandhouding van de buisleiding tijdens en na de werkzaamheden. Denk hierbij ook aan de eventuele elektromagnetische beïnvloeding van de hoogspanningsverbinding die de buisleiding nadelig kan beïnvloeden.</p> <p>Reclamant meldt dat ZR graag bereid is om positief mee te denken en dat zij hiertoe graag specifiekere informatie ontvangt, zoals het plan van aanpak, beïnvloedingsberekeningen en dergelijke.</p> |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### Zienswijze reclamant 5

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1 | <p>Reclamant is zich bewust van het feit dat de toenemende vraag naar elektriciteit gepaard zal moeten gaan met uitbreiding van het elektriciteitsnet. Reclamant vindt echter dat er, ondanks de ligging pal naast het hoogspanningsstation, te weinig rekening wordt gehouden met de onevenredige belasting van deze uitbreidingen op hun perceel, waaronder de nieuwe 150 kV hoogspanningsverbinding Woensdrecht - Bergen op Zoom.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Het valt niet te voorkomen dat er nabij hoogspanningsstations kabels aangelegd worden. Dit dient wel altijd zorgvuldig en rekening houdend met de diverse belangen te gebeuren. Om deze reden is er ten aanzien van de nieuwe 150kV verbinding voor gekozen om hem vanaf het station met een gestuurde boring aan te leggen. Daarmee wordt de overlast en hinder voor door reclamant genoemd perceel tot een minimum beperkt. Ten aanzien van de werkweg verwijzen wij naar de beantwoording onder 5.5. Ook hier is naar gekeken.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 5.2 | <p>Reclamant geeft aan dat in het ecologisch vooronderzoek WDT-BoZ 150kV in hoofdstuk 4 "Soortenbescherming" in paragraaf 4.5.1, figuur 4.1 wordt weergegeven welke delen van het tracé onderzocht moeten worden op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen. Het perceel van Reclamant is daarop niet geïdentificeerd. De afgelopen jaren worden echter met regelmaat bunzingen waargenomen op het grasveld waar het tracé voor de 150 kV momenteel gepland is. Reclamant verwijst hierbij naar een bijgevoegde foto uit 2020.</p> <p>Aangezien volgens reclamant op dit perceel deels gestuurde boring, deels open ontgraving voorzien is, zou het onderzoeksgebied naar verblijfplaatsen van kleine marterachtigen naar oordeel van reclamant in figuur 4.1 uitgebreid moeten worden met een gebied binnen de gele cirkel. Een tweede reden die reclamant aangeeft om de leefomgeving op het perceel niet te verstoren is de aanwezigheid van de kerkuil. Deze staat in paragraaf 4.5.3 op een lijst met broedvogels waarvan het nest jaarrond</p> | <p>Kijkend naar het hele plangebied, is er hooguit sprake van tijdelijke verstoring, omdat de werkzaamheden geen betrekking hebben op vaste verblijfplaatsen, maar alleen op het foerageergebied. Omdat foerageren bij marterachtigen en kerkuilen met name buiten de werktijden plaatsvindt zijn deze effecten verwaarloosbaar. Daarnaast komt het plangebied ter plaatse van ontgravingen na de werkzaamheden gewoon weer beschikbaar als foerageergebied. Er is dus een zeer klein tijdelijk effect op een deel van het foerageergebied van de soorten, maar wezenlijke invloed is met zekerheid uitgesloten.</p> <p>Hieronder wordt voor beide soorten een toelichting hierop gegeven en wordt vervolgens specifiek gekeken naar het perceel van reclamant.</p> <p><b>Bunzing:</b><br/>Bij de beoordeling van de beschermde soorten en in hoeverre de werkzaamheden daar invloed op hebben, wordt gekeken naar verschillende typen leefgebied. Voor de bunzing zijn dat enerzijds verblijfplaatsen en anderzijds foerageergebieden.</p> |

| Nr. | Zienswijze                                                                   | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>beschermd wordt, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest.</p> | <p>Voor het gehele plangebied geldt dat er bij de ontgravingen vanuit wordt gegaan dat alle functies voor bunzing (en andere soorten) op de locatie van ontgraving verloren gaan.</p> <p>Het grasland op het perceel van reclamant is niet geschikt als verblijfplaats voor de soort vanwege de afwezigheid van konijnenholen, takkenrillen, stenenhopen en andere typen verblijfplaatsen. Een overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb) met betrekking tot verblijfplaatsen van bunzing is dan ook uitgesloten. Daarom is op het perceel van reclamant voor de bunzing alleen foerageergebied te verwachten.</p> <p>Nu de verbinding vanaf het hoogspanningsstation met een gestuurde boring wordt aangelegd en het perceel van reclamant op diepte passeert wordt het foerageergebied ter plaatse in het geheel niet geroerd of aangetast. Hierom is besloten om op het perceel van reclamant geen onderzoek naar bunzing te doen.</p> <p><b>Kerkuil:</b><br/> Bij de kerkuil wordt, net als bij kleine marterachtigen, zowel naar verblijfplaatsen als naar de functionele leefomgeving van het nest gekeken. Voor kerkuil is jachtgebied met voldoende muizen erg belangrijk.</p> <p>Voor het gehele plangebied geldt dat op locaties waar ontgravingen plaatsvinden, verblijfplaatsen van kerkuil zijn uitgesloten. De soort broedt vrijwel uitsluitend in gebouwen of speciaal voor de soort opgehangen nestkasten. Deze zijn op locaties van de ontgravingen niet aanwezig. Dan blijft het leefgebied over. Ook hierbij zijn ontgravingen en het potentieel geschikt leefgebied op die locaties gemeten aan het totaal areaal geschikt leefgebied van de soort.</p> <p>Ingezoomd op het perceel van reclamant is er voor de kerkuil in de omgeving ruim voldoende foerageergebied. Daarbij zijn de erven in de omgeving en ook de boomkwekerij aan de oostkant van het perceel vele malen geschikter als foerageergebied. Omdat de verbinding vanaf het hoogspanningsstation met een gestuurde boring wordt aangelegd en deze het perceel van reclamant op diepte passeert, wordt het foerageergebied van de kerkuil ter plaatse in het geheel niet geroerd of aangetast. Een negatief effect op de kerkuil is daarom uitgesloten, net als een overtreding van de Wnb.</p> |

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.3 | <p>Reclamant geeft aan naar hun mening de stikstofdepositie wordt onderschat met de huidige rekenmethode. Reclamant stelt dat in de toetsing van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden door Arcadis (bijlage 7, paragraaf 2.3 en 3.2) wordt verwacht dat de aanleg van de nieuwe 150 kV binnen één jaar wordt afgerond. De berekeningen zijn op deze verwachting gebaseerd.</p> <p>Op 29 september 2020 ontving reclamant een e-mail van Tennet waarin de verwachting wordt uitgesproken dat de werkzaamheden ca. 1,5 jaar in beslag zullen nemen. Dit betekent volgens reclamant dat de bijdrage van de stikstofdepositie in de berekeningen van Arcadis met 5096 wordt onderschat.</p> <p>Daarnaast stelt reclamant dat volgens artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming geldt, dat bij beoordeling van de stikstofdepositie niet alleen de aanleg van de nieuwe 150kV verbinding en de uitbreiding van het hoogspanningsstation moet worden meegenomen, maar ook de achtergronddepositie en de depositie van toekomstige plannen en projecten waarover reeds concrete besluitvorming heeft plaatsgevonden. Reclamant geeft aan dat de binnen enkele jaren geplande aanleg van de 380 kV-verbinding Rilland-Tilburg met de bijbehorende 150 kV aansluiting op het hoogspanningsstation Woensdrecht niet in de berekening is meegenomen. Dit betekent naar mening van de reclamant een significante extra onderschatting van de stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied.</p> | <p>Reclamant merkt terecht op dat de doorlooptijd van de werkzaamheden en de uitgangspunten voor de berekening van de achtergronddepositie niet op de juiste wijze zijn meegenomen in de stikstofberekening voor dit project.</p> <p>Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is geconstateerd dat de uitbreiding van het station Woensdrecht ten onrechte geen onderdeel was van de stikstofberekening. Dit gegeven vormde, samen met het beschikbaar komen van een nieuwe versie van de Aeriusscalculator op 15 oktober 2020, aanleiding om de stikstofberekening opnieuw uit te voeren. De door reclamant genoemde punten, de doorlooptijd van de werkzaamheden en de uitgangssituatie van de achtergronddepositie, zijn hierbij opnieuw beoordeeld. De geactualiseerde voortoets op basis van de nieuwe Aeriusberekeningen is als bijlage toegevoegd aan het bestemmingsplan. Uit de nieuwe voortoets komt een lagere depositiewaarde naar voren.</p> <p>De conclusie van de geactualiseerde toets is dat het aanleggen van de ondergrondse kabels tussen Woensdrecht en Bergen op Zoom leidt tot geringe en eenmalige stikstofdeposities ter plaatse van een aantal leefgebieden en habitattypen in de Natura 2000-gebieden Brabantse Wal en Oosterschelde. Echter zijn significant negatieve effecten als gevolg van de tijdelijke en lage deposities met zekerheid uitgesloten.</p> <p>Ten aanzien van de opmerkingen van reclamant over de doorlooptijd, de achtergronddepositie en het project Zuid-West 380 kV Oost wordt het volgende opgemerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- de constatering van reclamant over de doorlooptijd zou leiden tot een overschatting van de depositie en niet tot een onderschatting. De totale uitstoot zou dan immers worden geconcentreerd in een jaar in plaats van uitgespreid over anderhalf jaar.</li> <li>- De achtergronddepositie is opgenomen in het rekenprogramma Aerius. Deze hoeft dan ook niet apart berekend te worden.</li> <li>- Het project Zuid-West 380 kV Oost is een apart project. Voor dit project zal een aparte stikstofberekening worden opgesteld.</li> </ul> |
| 5.4 | <p>Reclamant stelt dat de vormvrije m.e.r. beoordeling ondergrondse hoogspanningsverbinding WDT-BoZ niet de EU-richtlijn volgt. Reclamant beargumenteert dat in de m.e.r. rapportage van Sweco (bijlage 6) staat dat onderhavig</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Reclamant geeft aan dat in de vormvrije m.e.r.-beoordeling ten onrechte een aantal projecten van TenneT in de directe omgeving van het plangebied onvermeld zijn gebleven. Deze hadden volgens reclamant vermeld moeten worden, omdat deze</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>bestemmingsplan getoetst moet worden volgens de EU-richtlijn milieubeoordeling projecten. Ook hier is cumulatie met andere projecten onderdeel van het toetsingskader, maar op bladzijde 7 wordt volgens reclamant ten onrechte vermeld dat in de directe omgeving van het plangebied geen ontwikkelingen spelen die invloed hebben of cumuleren met het aanleggen van deze hoogspanningskabel.</p> <p>Reclamant somt vervolgens de activiteiten van Tennet op binnen of in de directe omgeving (minder dan 25m) van hun perceel en het plangebied:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vervanging van de bestaande 150 kV-verbinding aan de noord- en oostkant van het perceel in 2016;</li> <li>2. Aanleg van de voorliggende nieuwe 150 kV-verbinding binnen het perceel;</li> <li>3. Uitbreiding van het hoogspanningsstation Woensdrecht aan de zuidoostkant van het perceel;</li> <li>4. Aanleg van de 380 kV-verbinding Rilland-Tilburg in de leidingstraat zo dicht mogelijk tegen perceelgrens aan de westkant;</li> <li>5. Aanleg van de 150 kV-aftakking van de 380 kV-verbinding naar het hoogspanningsstation aan de zuidzijde van het perceel;</li> <li>6. Amovering van de bestaande 150 kV-hoogspanningsmast/verbinding op het perceel.</li> </ol> <p>Andere toetsingscriteria zijn Hinder en Duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect. Reclamant refereert in dit kader aan de hinder en schade die zij in het kader van eerdere werkzaamheden aan hun perceel hebben ondervonden. Reclamant geeft aan dat door zwaar werkverkeer en fouten van de uitvoerder bij vervanging van de bestaande 150 kV-verbinding in 2016 schade aan het perceel is ontstaan die niet hersteld is en waarvan de verwachting is dat het ook niet binnen redelijke termijn zal herstellen.</p> | <p>ontwikkelingen invloed hebben of cumuleren met het aanleggen van de hoogspanningskabel tussen de stations Woensdrecht en Bergen op Zoom. Reclamant benoemt hierbij specifiek de werkzaamheden in de nabijheid van het perceel en de gecumuleerde effecten op dit perceel.</p> <p>In algemene zin moeten projecten die binnen de geldende richtafstanden liggen en waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden en/of die vrijwel zeker doorgaan, worden betrokken bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Waarbij de beoordeling wordt uitgevoerd vanuit het project beschouwd ten aanzien van de omliggende projecten. Beschouwing van effecten gezien vanuit individuele percelen zijn geen onderdeel van de mer-beoordeling. Er is los van de m.e.r.-beoordeling wel specifiek gekeken naar het mogelijk optreden van cumulatieve effecten ter plaatse van het perceel van reclamant. Deze komt verder op in de zienswijze aan de orde.</p> <p>Hieronder wordt per punt aangegeven op welke wijze deze werkzaamheden en projecten zijn meegenomen in de m.e.r.-beoordeling</p> <p><u>ad 1:</u><br/>Voor ondergrondse hoogspanningsverbindingen is geen wettelijk toetsingskader. Daarom wordt het bovengronds toetsingskader toegepast op ondergrondse verbinding. Dit resulteert in richtafstanden van 15 meter vanuit het hart van verbinding. De bestaande 150kV verbinding ligt op ruim grotere afstand van de nieuwe 150kV verbinding, die ook nog op diepte ligt. De afstand tussen beide verbindingen voldoet hiermee ruimschoots aan de richtafstanden. Hij hoeft daarom niet in de m.e.r.-beoordeling te worden meegenomen.</p> <p><u>ad 2 en 3:</u><br/>De m.e.r.-beoordeling ziet juist toe op de aanleg van de voorliggende nieuwe 150 kV-verbinding en de uitbreiding van het hoogspanningsstation Woensdrecht. Ze zijn dus meegenomen.</p> <p><u>ad 4, 5 en 6:</u><br/>De aanleg van de 380 kV-verbinding Rilland-Tilburg in de leidingstraat, de 150 kV-aftakking van de 380 kV-verbinding naar het hoogspanningsstation en vervolgens de amovering van de bestaande 150kV verbinding zijn geen 3 losse projecten, zoals reclamant stelt, maar 3 onderdelen van hetzelfde project. Hiervoor wordt één planologische procedure doorlopen. Er wordt nu gewerkt aan een voorontwerp-inpassingsplan voor dit project. Omdat</p> |

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>de ruimtelijke besluitvorming voor dit project in voorbereiding is en zich nog in een vroeg stadium bevindt, hoeft deze niet in de m.e.r.-beoordeling te worden meegenomen. Het is in dit stadium nog niet duidelijk dat het project vrijwel zeker doorgaat.</p> <p>Aangezien het voorliggende project, de nieuwe ondergrondse 150kV verbinding, al in de vaststellende fase van de procedure zit, zullen nieuwe projecten, bij de m.e.r.-beoordeling wel moeten bekijken of er cumulatieve effecten ten aanzien van de nieuwe 150kV verbinding optreden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.5 | <p>Werkwegen en werkterreinen liggen niet voor in onderhavig bestemmingsplan maar reclamant hecht eraan om mede te delen dat het perceel vanwege de bodemgesteldheid niet toegankelijk is voor werkverkeer.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Wij hebben de zorgen van reclamant overgebracht aan TenneT. Zij zijn voornemens om de werkweg die nodig is voor de realisatie van de nieuwe 150kV verbinding niet over het perceel van reclamant te laten lopen, maar over het terrein van het hoogspanningsstation. Dit is onder voorbehoud van een veilige en technische situatie. Hierdoor wordt de hinder als gevolg van de realisatie sterk verminderd.</p> <p>Ook voor de werkzaamheden op het station zelf wordt de werkweg gerealiseerd op het bestaande station.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.6 | <p>Het voorgelegde tracé houdt volgens reclamant geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van explosieven op hun perceel. Ter aanvulling op het vooronderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van niet gesprongen conventionele explosieven, deelt reclamant mee dat in het verleden munitieresten zijn aangetroffen op het perceel. Voor zover bij reclamant bekend heeft tot op heden geen veldonderzoek plaatsgevonden.</p>                                                                         | <p>Het perceel van reclamant is opgenomen in het bureauonderzoek naar niet-gesprongen explosieven. Uit dit onderzoek is niet gebleken dat er aanleiding is om het tracé het betreffende perceel te laten vermijden vanwege een grote kans op het aantreffen van explosieven.</p> <p>Op het perceel van reclamant vinden in de realisatiefase geen graafwerkzaamheden of betredingen plaats. De kabel zal door middel van een horizontale boring onder het perceel worden aangebracht waarbij de kabel dieper komt te liggen dan de verdachte bodem op Niet Gesprongen Explosieven (tot 2,5 meter onder maaiveld).</p> <p>Munitie die in het verleden is aangetroffen vormt geen aanleiding om de conclusies van het bureauonderzoek aan te passen. Het aspect Niet Gesprongen Explosieven vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.</p> |
| 5.7 | <p>Reclamant stelt dat het cumulatieve effect van magneetvelden in het paraplu ontwerp-bestemmingsplan niet is niet meegenomen. Reclamant verwijst naar paragraaf 5.4 van onderhavig bestemmingsplan waarin wordt vermeld dat geen onderzoek naar magneetvelden is uitgevoerd, omdat het advies van VROM uit 2005 niet van toepassing is op ondergrondse hoogspanningsverbindingen- en stations. Er wordt in de paragraaf geredeneerd dat het advies om een langdurig verblijf in een gebied met een</p> | <p>Reclamant geeft aan dat er meerdere verbindingen in om en nabij hun perceel liggen en mist in het ontwerp-paraplubestemmingsplan een beschrijving van de effecten van de magneetvelden op het perceel.</p> <p>In het bestemmingsplan is getoetst of de magneetveldzones van de nieuwe ondergrondse 150kV verbinding voldoen aan de van toepassing zijnde richtlijnen. Dit is het geval.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>jaargemiddeld magneetveld groter dan 0,4 pT (micro Tesla) te vermijden niet van toepassing is op dit project, omdat er geen gevoelige functies binnen de ongeveer 30 m brede 0,4 pT zone van de ondergrondse 150 kV verbinding liggen. Reclamant geeft aan dat hierbij alléén de nieuwe 150 kV verbinding uit onderhavig bestemmingsplan in ogenschouw wordt genomen. Reclamant vindt echter dat, met de huidige plannen van Tennet de bebouwing van hun perceel aan alle vier de zijden op korte afstand (100 m of minder) wordt ingesloten door hoogspanningsleidingen en een hoogspanningsstation (bestaand dubbelcircuit 150 kV ondergronds, bestaand 150 kV-circuit bovengronds, nieuw enkelcircuit 150 kV ondergronds, toekomstig 380 kV ondergronds en daar de 150 kV aftakking van ondergronds, het hoogspanningsstation inclusief de uitbreiding met extra sectoren).</p> <p>Reclamant heeft daarom reeds in december 2019 verzocht om het cumulatieve effect van het elektromagnetische veld van al deze verbindingen en het station op de 0,4 pT contour te bepalen. Op deze vraag is volgens reclamant nooit een technisch onderbouwd antwoord gekomen. Er is verwezen naar brochures van Tennet, maar daarin wordt uitsluitend ingegaan op één enkele hoogspanningsverbinding. Een onderzoek naar magneetvelden is volgens reclamant dus wel degelijk opportuun.</p> | <p>Voor ondergrondse verbindingen en hoogspanningsstations geldt ten aanzien van magneetvelden de Europese richtlijn 1999/519/EC die uitgaat van een blootstellingslimiet van 100 µT.</p> <p>TenneT heeft de magneetvelden voor de ondergrondse 150kV verbinding Woensdrecht-Bergen op Zoom onderzocht. Daarbij wordt de magneetveldsterkte van de kabelverbinding berekend. Uit de berekeningen blijkt dat wordt voldaan aan de aanbeveling voor de magneetveldsterkte van maximaal 100 µT uit de Europese Richtlijn 1999/519/EC.</p> <p>Het door reclamant genoemde beleidsadvies van de rijksoverheid ziet op langdurige blootstelling van gevoelige functies en is van toepassing op nieuwe situaties en bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Daarmee is het niet van toepassing op ondergrondse verbindingen en stations. Passen we het advies toch toe op ondergrondse verbindingen dan voldoet de verbinding ook hieraan omdat binnen de strook van 30 meter (15 meter aan weerszijden van de verbinding) geen gevoelige functies liggen. Buiten de 30 meter zone is de sterkte van het magneetveld sowieso lager dan 0,4 microTelsa (µT)</p> <p>Wettelijk bestaat er geen verplichting om magneetveldeffecten voor ondergrondse hoogspanningsverbinding op de specifieke situatie van reclamant te onderzoeken. Ter plaatse van het perceel van reclamant is echter sprake van een unieke situatie, doordat deze aan alle zijden wordt ingesloten door (toekomstige) hoogspanningsverbindingen. Daarom is om reclamant tegemoet te komen een nader advies gevraagd aan een externe expert op het gebied van magneetveldcontouren ten aanzien van de cumulatieve effecten. Omdat het rapport op perceels niveau is uitgevoerd en is te herleiden naar een adres en personen is het rapport met het oog op de privacy niet bijgevoegd bij het bestemmingsplan. De conclusie uit het rapport wordt hier wel gedeeld en het rapport zal ook aan reclamant worden overlegd.</p> <p>In het onderzoek zijn de bestaande ondergrondse dubbelcircuit 150kV verbinding, de nieuwe ondergrondse 150kV enkelcircuitverbinding, de bestaande bovengrondse 150kV verbinding en het hoogspanningsstation onderling onderzocht op cumulatieve effecten.</p> <p>De nieuwe 380kV/150kV in de buisleidingenstraat en de aftakking van de 150kV naar</p> |

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>hoogspanningsstation Woensdrecht zijn niet in het onderzoek opgenomen om dezelfde redenen dat ze ook geen deel uitmaken van de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Wij hebben aan TenneT gevraagd om het onderzoek hiermee uit te breiden zodra het project Zuid-West 380 kV Oost in procedure gaat en daarmee een vrijwel zekere doorgang, zoals bedoeld in het kader van de m.e.r.-beoordeling, aan de orde is.</p> <p>Uit het onderzoek blijkt dat de sterkte van de magneetvelden van alle genoemde hoogspanningsverbindingen en het station ter hoogte van de woning van reclamant zo sterk zijn afgenomen dat ze opgaan in het achtergrondniveau van 0,1 microTesla. Het magneetveld van de nieuwe ondergrondse 150kV verbinding komt niet boven het maaiveld uit. De magneetvelden van de bestaande ondergrondse- (noord- en oostelijke ligging) en bovengrondse 150 kV verbinding (zuidelijke ligging) bereiken de waarde van 0,1 microTesla (achtergrondniveau) op afstand van de woning. Hierdoor treden er tussen de magnetische velden geen cumulatieve effecten op. Dit komt door de grote onderlinge afstand in het platte vlak gezien of de werkelijke onderlinge afstand.</p> <p>De conclusie van het onderzoek is dat er geen sprake is van onderling cumulatief effect voor de op het perceel aanwezige woning.</p> |
| 5.8 | <p>Reclamant stelt twee zuidelijkere alternatieven voor de aansluiting van de 150 kV-verbinding op het hoogspanningsstation voor. Deze alternatieven verlagen volgens reclamant de totale impact van het project op de omgeving. Reclamant geeft aan de alternatief 1 hun voorkeur heeft.</p> <p>Het tracé van de nieuwe 150 kV verbinding zoals dat nu voorligt in de verbeelding, loopt over het grasveld aan de achterzijde van de woning, onnodig dicht bij het huis op het perceel van reclamant. Dit tracé levert volgens reclamant onnodige schade op, nu en in de toekomst, zowel door de vestiging van een zakelijk-rechtstrook, als door planschade, als door werkschade ten gevolge van uitvoeringswerkzaamheden.</p> | <p>De stelling dat het huidige tracé onnodig dicht langs het huis van reclamant loopt onderschrijven wij niet. Het tracé bevindt zich op circa 80 meter afstand van de grens van het bestemmingsvlak Wonen op het perceel van reclamant. De woning ligt op nog grotere afstand. Dit valt ruim buiten de richtafstand van 15 meter vanaf het hart van de verbinding. Omdat de verbinding met behulp van een boring wordt aangelegd is er na de aanleg geen effect op het gebruik van de gronden.</p> <p>Een eventueel zuidelijker tracé heeft nadelige gevolgen voor de verbinding richting Bergen op Zoom. De kruising onder de spoorlijn en vervolgens de tracering ten westen van het spoor zou moeten worden aangepast op een meer zuidelijke ligging. Dit is zeer onwenselijk, omdat er in dat geval geen goede aansluiting meer mogelijk is op het deel van het tracé dat langs het Markiezaatsmeer loopt. Bovendien zou in dat geval de tracering tussen spoor en Markiezaatsmeer, in de nabijheid van bezoekerscentrum De Kraaijenberg, ongunstiger worden voor de aanwezige natuurwaarden en de technische maakbaarheid.</p>                                                                                                                                                                                               |
| 5.9 | <u>Alternatief trace 1</u>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Reclamant stelt voor om de gestuurde boring van voorliggend project te laten samenvallen met de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Nr.  | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | <p>Bundelen van aansluitingen projecten 380 kV Rilland-Tilburg en de nieuwe 150 kV verbinding op het hoogspanningsstation Woensdrecht. Reclamant stelt voor om de gestuurde boring van het zuidelijkste tracé van de nieuwe 150 kV-verbinding te laten samenvallen met de geplande 150 kV-aansluiting van de 380 kV Rilland-Tilburgverbinding op station Woensdrecht. Door het combineren van werk met werk, namelijk het gelijktijdig boren van de mantelbuizen van beide projecten, kunnen volgens reclamant verschillen in tijdsplanning worden opgevangen. De verdere aanleg kan daarna per project verlopen. In juni 2018 heeft reclamant een vergelijkbaar verzoek ingediend, dat aanvankelijk gehonoreerd werd, maar later alsnog verworpen door onzekerheid over het tracé van de 380 kV-verbinding. Inmiddels is definitief vast komen te staan dat de 380 kV-verbinding in de buisleidingstraat komt te liggen, en de 150 kV-aansluiting van de 380 kV-verbinding gepland is tegen de zuidgrens van hun perceel in gronden van Natuur Netwerk Brabant (WDT00A1969).</p> | <p>geplande aansluiting van de 150kV-aftakking van de 380kV-verbinding Rilland-Tilburg. Dit zou betekenen dat in het kader van het voorliggende project voor beide verbindingen mantelbuizen zouden worden aangelegd. De mantelbuis ten behoeve van de 150kV-aansluiting van project Zuid-west Oost zou pas worden gebruikt wanneer de realisatie van dit project is afgerond. Tot die tijd zou deze mantelbuis leeg zijn. De achterliggende gedachte van dit voorstel van reclamant is het verminderen van de overlast ten gevolge van de werkzaamheden voor hun perceel.</p> <p>Wij hebben het voorstel voorgelegd aan TenneT. Hieruit blijkt dat het niet mogelijk is om werkzaamheden te combineren. Dit vloeit enerzijds voort uit het feit dat beide verbindingen hun eigen planologische procedure met een ander tijdsplan volgen en anderzijds dat het project Zuid-west 380kV Oost civieltechnisch nog niet zo ver is dat de uitgangspunten bekend zijn waarop de boring kan worden gebaseerd.</p> <p>Ten aanzien van de planologische procedure is het aanleggen van een extra mantelbuis, zonder dat deze is meegenomen in de huidige onderzoeken en zonder dat de ingebruikname ervan planologisch is geregeld, juridisch gezien geen mogelijkheid.</p> <p>In navolging van de zienswijze en met in achtneming voor de historie van de reeds uitgevoerde werkzaamheden in en rond het perceel van reclamant, is nogmaals gekeken hoe de overlast voor de bewoners/eigenaren van het perceel geminimaliseerd kan worden.</p> <p>Besloten is om de boring die onder de spoorlijn en de leidingenstraat doorgaat te verlengen. Hierdoor neemt de hoeveelheid aan open ontgravingen af.</p> <p>Tevens heeft TenneT intern afstemming gezocht met het project voor de aanleg van de Zuid-West 380 kV Oost. Zodat ook voor dat project wordt gekeken hoe de overlast verminderd kan worden.</p> |
| 5.10 | <p>Door samenvoeging van de nieuwe 150 kV-verbinding met de geplande 150 kV aansluiting van de 380 kV-verbinding tegen hun perceel aan:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Ad a)<br/>De stelling van reclamant dat de aansluiting op het station door hun voorstel eenvoudiger wordt, onderschrijven wij niet. TenneT heeft grond</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Nr. | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>a) wordt volgens reclamant aansluiting op het hoogspanningsstation eenvoudiger;</p> <p>b) vindt aanzienlijke reductie plaats van grond belast met zakelijk recht bij directe burens van het hoogspanningsstation;</p> <p>c) neemt de duur van de overlast door het aanleggen van deze verbindingen voor de direct omwonenden significant af;</p> <p>d) wordt het gebied verdacht op aanwezigheid van conventionele explosieven goeddeels ontweken;</p> <p>e) wordt de functie van het NNB-gebied (WDT00A1969) niet aangetast. De argumenten die uitbreiding van het station mogelijk maken (zie paragraaf 4.3 toelichting bestemmingsplan "Natuur Netwerk Brabant), zijn voor deze gestuurde boring eveneens valide.</p> | <p>aangekocht ten behoeve van de uitbreiding van het station. Beide verbindingen komen haaks op de nieuwe perceelsgrens binnen. Binnen op het terrein van het hoogspanningsstation vindt de kruising pas plaats, waardoor reclamant hier geen nadelige gevolgen van ondervindt. De kabels komen in het voorstel van reclamant minder gunstig uit bij het hoogspanningsstation, waardoor het ruimtebeslag groter wordt.</p> <p>Ad b)</p> <p>Bij het proces om te komen tot een optimaal tracé spelen overwegingen over het minimaliseren van het ruimtebeslag, het minimaliseren van effecten op bedrijfsvoering en van hinder een grote rol. Daarnaast is het technisch functioneren van het systeem een belangrijke factor. Het minimaliseren van het oppervlak aan grond waarop een zakelijk recht gevestigd wordt is hierbij geen doel op zich. Door de verbinding op de schuiven naar het perceel van de burens ontstaat daar een groter ruimtebeslag, zeker nabij het station Woensdrecht, terwijl er geen voordelen tegenover staan op de hiervoor genoemde aspecten.</p> <p>Als de 150kV-verbinding Woensdrecht-Bergen op Zoom naar het zuiden wordt verschoven, heeft het project Zuid-West 380 kV Oost technisch gezien geen mogelijkheid om deze verbinding op het station te kruisen. Ook wordt hierdoor eventuele uitbreiding verder onmogelijk gemaakt omdat er geen verbindingen meer naar het laatste veld gebracht kunnen worden.</p> <p>Ad c)</p> <p>Samenvoeging van beide tracé's en/of het gezamenlijk uitvoeren van de werkzaamheden is niet mogelijk omdat beide verbindingen hun eigen planologische procedure met een ander tijdspad volgen en omdat het project Zuid-West 380 kV Oost civieltechnisch nog niet ver genoeg is uitgewerkt.</p> <p>Ad d)</p> <p>Voor de beantwoording verwijzen wij naar 5.6.</p> <p>Ad e)</p> <p>De aanwezigheid van de nieuwe verbinding heeft geen permanent effect op het Natuur Netwerk Brabant omdat de verbinding ondergronds ligt. Tijdens de aanleg is er sprake van tijdelijke stikstofdepositie. De ecologische voortoets wijst uit dat dit niet leidt tot significant negatieve effecten op natuur.</p> |

| Nr.  | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.11 | <p><u>Alternatief tracé 2</u></p> <p>Een gestuurde boring zoveel mogelijk langs de zuidrand van het perceel. Dit alternatief deelt volgens reclamant de eerste twee voordelen van alternatief 1. Het vereist wel dat de boring onder de bestaande 150 kV hoogspanningsmast voert. Tot nu toe heeft reclamant geen inhoudelijk argument ontvangen dat dit technisch niet haalbaar zou zijn. Ter vergelijking geeft reclamant aan dat de gestuurde boring ook veilig onder de leidingstraat uitgevoerd kan worden.</p>                                                     | <p>Reclamant verzoekt om een inhoudelijke onderbouwing van het afwijzen van het in de zienswijze voorgestelde alternatief tracé 2. Dit alternatief is in een eerder stadium beoordeeld en afgefallen. De volgende redenen leiden tot de conclusie dat het alternatief trace 2 niet wenselijk is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Er moet diep onder de fundering doorgeboord worden terwijl deze verbinding in bedrijf is. Dit is niet veilig en daarom niet acceptabel. De afstand tussen het punt waar de boring begint tot de fundering van de mast is te kort om voldoende op diepte te komen.</li> <li>• Technische systeemvereisten staan niet toe dat hoogspanningsverbindingen te dicht in elkaars nabijheid liggen. In het geval van een storing op verbinding 1 is het vanwege veiligheidseisen noodzakelijk om verbinding 2 ook buiten dienst te stellen. Hierdoor kan de levering van elektriciteit niet gewaarborgd worden. Dit is onacceptabel. Deze situatie zou zich bij het voorstel van reclamant voordoen, omdat de bovengrondse verbinding geruime tijd na aanleg van de nieuwe verbinding pas wordt verwijderd.</li> <li>• Een nadere toelichting op het proces om te komen tot het voorliggende tracé is opgenomen in paragraaf 2.2.3 "Tracékeuze en participatie" van de Toelichting van het bestemmingsplan.</li> <li>• De leidingstraat wordt "haaks" gekruist, net als het spoor waar de diepte van de boring ca 27 meter bedraagt. Daardoor ontstaat er een veilige en geaccepteerde marge om deze assets te mogen kruisen.</li> </ul> |
| 5.12 | <p>Reclamant stelt dat de inspraak- en overlegprocedure gevolgd voor het voorliggende project weliswaar langdurig was maar niet heeft geleid tot een goede inhoudelijke discussie over de tracékeuze rondom hun perceel:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Zo is de geschetste situatie voor het tracé op hun perceel is tot vier maal veranderd;</li> <li>Antwoorden op inhoudelijke vragen (op o.a. informatiegelegenheden) konden niet verschaft worden omdat de 'details' van de aansluiting op het hoogspanningsstation niet beschikbaar waren.</li> </ol> | <p>Ad a)</p> <p>Er zijn gedurende het proces meerdere gespreken geweest tussen TenneT en reclamant. Mede naar aanleiding hiervan zijn civieltechnische (tracé)wijzingen doorgevoerd. De aanpassingen behelzen een langere boring, waardoor de impact op het perceel van reclamant wordt verminderd.</p> <p>Om een veilige uitvoering en inwerkingstelling van de nieuwe verbinding te bereiken en om stapeling van verbindingen op het perceel van reclamant te voorkomen, is de 150kV verbinding (aftakking) van Zuid-West 380 kV Oost op het zuidelijke perceel, naast het perceel van reclamant, gekomen. Daardoor is de boring van de 150kV-verbinding Woensdrecht Bergen op Zoom iets naar het zuiden op geschoven zodat deze, op verzoek van reclamant, verder van de woning af ligt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Nr.  | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Ad b)</p> <p>Het ontwerp was ten tijde van de informatiegelegenheden nog in bewerking, waardoor er nog geen uitspraken over de details konden worden gedaan. Parallel aan het proces van de tracé-ontwikkeling zijn meerdere opties onderzocht voor de aansluiting van de verbinding op het station. Dat heeft uiteindelijk tot uitbreiding met velden aan de zuidzijde van het station geleid. De zuidzijde is het verst verwijderd van het perceel van reclamant.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 5.13 | <p>Reclamant geeft aan dat twee in hun eigendom zijnde percelen reeds tweemaal geheel belast zijn met een zakelijk recht ten behoeve van Enexis en éénmaal geheel en éénmaal gedeeltelijk belast met een zakelijk recht ten behoeve van Tennet. Voor de nieuwe 150 kV verbinding zal opnieuw een zakelijk-rechtstrook gevestigd worden. Wanneer vastgehouden wordt aan het voorliggende tracé resulteert dit volgens reclamant in onnodige zakelijke belemmeringen midden op het terrein met onevenredige impact op toekomstig gebruik en genot van het grasveld.</p> <p>Wanneer gekozen wordt voor tracé-alternatief 1 vindt aanzienlijke reductie plaats van grond belast met zakelijk recht bij directe burens van het hoogspanningsstation. Dit is in het belang van draagvlak voor deze en toekomstige infrastructurele projecten rondom deze locatie, die worden voorzien bij uitbreiding van het station.</p>                                             | <p>De stelling van reclamant dat er sprake is van onnodige zakelijke belemmeringen delen wij niet. Hierboven is aangegeven waarom de door reclamant aangedragen alternatieven geen aanleiding geven om het voorgenoemde tracé te wijzigen.</p> <p>Door de ondergrondse ligging van de hoogspanningsverbinding wordt het huidig gebruik van het perceel niet belemmerd.</p> <p>Wij merken op, hoewel buiten de scope van dit paraplubestemmingsplan, dat TenneT aan ons heeft aangegeven dat een standaard onderdeel van hun zakelijk rechtsovereenkomst die zij sluiten met derden, de mogelijkheid tot het claimen van schadevergoeding is, mocht er in de toekomst schade ondervonden worden door ontwikkelingen in relatie tot de ligging van TenneT-kabels.</p>                                                                                                    |
| 5.14 | <p>Reclamant concludeert door ervaringen met de voorbereiding van de nieuwe projecten van Tennet en de uitvoering van de vervanging van de bestaande 150 kV-verbinding Woensdrecht - Bergen op Zoom in 2016 dat Tennet zich richting reclamant zicht een onbetrouwbare partner heeft getoond. Herhaaldelijk zijn afspraken door Tennet en haar onderaannemers niet nagekomen. De rentmeester van TenneT heeft dit volgens reclamant ook erkend. Reclamant geeft aan dat er onnodig veel schade is aangericht, die nog altijd niet volledig is hersteld, zoals toegelicht in hun zienswijze op de bestaande 150 kV-hoogspanningsverbinding Woensdrecht - Bergen op Zoom.</p> <p>Werkwegen en werkterreinen ten behoeve van aanleg van de nieuwe 150 kV-verbinding liggen in dit bestemmingsplan niet ter inzage. Gezien de slechte ervaringen van reclamant, en tevens vanwege de bodemgesteldheid van hun percelen, heeft reclamant in gesprekken met Tennet</p> | <p>Wij begrijpen dat het vertrouwen van reclamant in het proces op basis van eerdere ervaringen met TenneT, niet vanzelfsprekend is. Wij hebben TenneT hierop aangesproken en zij zijn zich hiervan bewust. Zij spannen zich in om dit in het vervolg te voorkomen door afspraken helder te communiceren en te borgen. Zo wordt tijdens de voorbereiding van de uitvoering en de uitvoeringsfase zelf, één contactpersoon benoemd om de afstemming met reclamant goed te laten verlopen.</p> <p>In navolging van de zienswijze en met in achtneming voor de historie van de reeds uitgevoerde werkzaamheden in en rond het perceel van reclamant, is nogmaals gekeken hoe de overlast voor de bewoners/eigenaren van het perceel geminimaliseerd kan worden.</p> <p>Dit heeft geleid tot het herpositioneren van de werkweg. Deze loopt niet meer over het perceel</p> |

| Nr.  | Zienswijze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | aangegeven geen toestemming te willen verlenen voor een werkweg over ons perceel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | van reclamant. Hierdoor wordt de hinder als gevolg van de realisatiefase sterk verminderd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 5.15 | Reclamant is zich bewust van het feit dat er in de zienswijzen alleen gereageerd mag worden op het onderhavige bestemmingsplan. Reclamant hecht er echter aan om vast te stellen dat bij bepaling van de planschade rekening gehouden zou moeten worden met het feit dat, door de veelheid aan lopende projecten van Tennet op en rond hun percelen, de waardevermindering van hun eigendom groter is dan de som van de waardeverminderingen door ieder project afzonderlijk.                                      | Reclamant heeft gelijk dat planschade geen aspect is waar nu op kan worden gereageerd. Wij merken op dat indien reclamant vindt dat er sprake is van waardedaling als gevolg van vaststelling van dit bestemmingsplan, reclamant binnen 5 jaar na het onherroepelijk zijn van dit paraplubestemmingsplan een verzoek tot planschade bij ons kan indienen. Wij zullen dan, conform de planschadeprocedure-verordening 2008, een onafhankelijke partij de opdracht geven het verzoek tot planschade te beoordelen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 5.16 | Tot slot merkt reclamant op dat, wanneer vastgehouden wordt aan de geplande <i>sequentiële</i> uitvoering van de drie projecten ("nieuwe 150 kV-verbinding Woensdrecht- Bergen op Zoom" "380 kV Rilland - Tilburg met 150 kV-aftakking" amovering bestaande 150 kV hoogspanningsmast) wij te maken krijgen met jarenlange activiteit van Tennet op en in directe nabijheid van onze percelen. Daarmee worden volgens reclamant toekomstige ontwikkelingen op en gebruik van hun perceel langdurig ernstig beperkt. | <p>Dat de uitvoering van de door reclamant genoemde projecten elkaar opvolgen, komt doordat deze projecten elk een afzonderlijke planologische procedure doorlopen met een bijbehorende planning tot uitvoering van de aanleg.</p> <p>Een opeenvolgende uitvoering is onvermijdelijk. Dit komt doordat de planologische procedure voor het project Zuidwest 380kV Oost nog niet zo ver is gevorderd als die van voorliggend project. Het is geen optie om de uitvoeringstermijn van voorliggend project naar achteren te schuiven zodat deze samen valt met de uitvoeringsperiode van het project Zuidwest 380 Oost gezien de urgentie van van de verbinding in verband met de stabiliteit en leveringszekerheid van het elektriciteitsnet. Het amoveren van de bestaande mast is pas mogelijk na in gebruik name van de nieuwe ondergronds oogspanningskabel Zuid-West 380 kV Oost.</p> |